

**Міністерство освіти і науки України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська обласна рада
Одеська обласна універсальна наукова бібліотека
ім. М. Грушевського
Асоціація документознавців України
Харківська державна академія культури
Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова
Одеський національний політехнічний університет**

**Інформаційна освіта
та професійно-комунікативні технології
XXI століття**

МАТЕРІАЛИ

VIII Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 10-12 вересня 2015 року

Одеса – 2015

Информационное образование и профессионально-коммуникативные технологии XXI века: сб. материалов VIII Междунар. научно-практ. конф., Одесса, 10-12 сентября 2015 года / под общ. ред. В.Г. Спринсяна. – Одесса : ФОРМ Гаража, 2015. - 625 с.

Сборник составлен по материалам VIII Международной научно-практической конференции, посвященной проблемам информационного образования, коммуникативной компетенции, лингвистической компетенции профессиональной направленности, философии и культуры современного специалиста, разработки и внедрения инновационных образовательных технологий, которая была проведена Одесским национальным политехническим университетом 10 – 12 сентября 2015 года. В сборник вошли статьи и тезисы докладов, в которых рассматриваются актуальные проблемы ряда наук, изучающих социальные коммуникации.

Сборник предназначен специалистам информационной сферы, научным сотрудникам, преподавателям, аспирантам и студентам.

Редакционная коллегия:

Оборский Г. А. – доктор техн. наук, профессор, действительный член Академии инженерных наук Украины, ректор Одесского национального политехнического университета (*председатель редколлегии*);

Спринсян В.Г. – канд. искусствоведения, доцент, зав. кафедрой документоведения и информационной деятельности ОНПУ, президент Ассоциации документоведов Украины (*зам. председателя редколлегии*);

Слободяник М.С. – доктор истор. наук, профессор, зав. кафедры документоведения и информационно-аналитической деятельности НАРККиИ (*член редколлегии*);

Шейко В.М. – доктор истор. наук, профессор, член-корреспондент Академии искусств Украины, ректор Харьковской государственной академии культуры (*член редколлегии*);

Амельченко Ю.С. – директор Одесской областной универсальной научной библиотеки им. М. Грушевского (*член редколлегии*);

Филиппова Л.Я. – доктор пед. наук, профессор, декан факультета документоведения и информационной деятельности Харьковской государственной академии культуры (*член редколлегии*);

Баканурский А.Г. – доктор искусствоведения, профессор, декан гуманитарного факультета ОНПУ (*член редколлегии*);

Жарких В.Ю. – доктор философ. наук, профессор, зав. кафедрой философии и методологии науки ОНПУ (*член редколлегии*);

Розова Т.В. – доктор философ. наук, профессор, академик Академии Высшей школы Украины, зав. кафедрой философской антропологии Национального педагогического университета им. М.П. Драгоманова (*член редколлегии*);

Сухотерина Л.И. – доктор истор. наук, профессор, зав. каф. политологии ОНПУ (*член редколлегии*);

Коляда-Березовская Т.Ф. – канд. филол. наук, доцент кафедры документоведения и информационной деятельности ОНПУ (*член редколлегии*).

Бирюкова Т.Л. – канд. наук из социальных коммуникаций, доцент кафедры документоведения и информационной деятельности ОНПУ (*член редколлегии*).

Татаки А.О. – ст. преподаватель кафедры документоведения и информационной деятельности ОНПУ (*член редколлегии*).

Ответственные за выпуск: Коляда-Березовская Т.Ф., Бирюкова Т.Л., Татаки А.О.

Печатается по решению Ученого совета Одесского национального политехнического университета.

Материалы конференции опубликованы в авторской редакции.

Ответственность за содержание статей возлагается на авторов.

ЗМІСТ

ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ: АНАЛІТИКА, ДЕФІНІЦІЇ, ІННОВАЦІЇ

В.Г. Спрінсян

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ МІЖНАРОДНОГО ПРОЕКТУ «ІНФОРМАЦІЙНА
ОСВІТА ТА ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ
XXI СТОЛІТТЯ»: ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД
ЗА 2008-2015 рр.....15

Л.Я. Філіпова

ІНФОРМАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА ЯК БАЗОВА СКЛАДОВА
ГАЛУЗИ: ТЕРМІНОЛОГІЧНО-ЗМІСТОВИЙ АНАЛІЗ.....38

М.С. Слободяник

СУТНІСНІ ФУНКЦІЇ ДОКУМЕНТА.....42

І.І. Тюрменко

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ
ВЕБ-САЙТІВ АРХІВНИХ УСТАНОВ УКРАЇНИ.....43

A. Abrosimova, T. Biryukova

FROM THE WORKFLOW MANAGEMENT, KNOWLEDGE
MANAGEMENT, COLLABORATION TO ENTERPRISE CONTENT
MANAGEMENT: THE MISSION OF THE NEW TECHNOLOGIES
IN THE ENTERPRISE.....51

І.М. Сілюгіна

АУТСОРСІНГ АРХІВНОГО ЗБЕРІГАННЯ ДОКУМЕНТІВ
ЯК ПРОВІДНА ТЕХНОЛОГІЯ СЬОГОДЕННЯ.....55

Ю.І. Палеха

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ
РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА.....58

Т.Ф. Коляда-Березовська, А. Марченко

АНАЛІТИЧНА КОМПОНЕНТА ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ
ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ СФЕРИ ДІЯЛЬНОСТІ В МЕЖАХ
ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙ В ОСВІТІ.....67

В.В. Добровольська

КОМУНІКАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА:
СТРУКТУРА ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ.....75

В.М. Варенко

МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ СТВОРЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-
АНАЛІТИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ: АНАЛІЗ, ТЕХНОЛОГІЇ,
ПРОБЛЕМИ.....77

Т.Л. Бірюкова	
ТВОРЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ БІБЛІОТЕКА-ОСВІТА ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РЕСУРСУ.....	85
А.Є. Прилуцька	
ДОКУМЕНТНА ЛОГІСТИКА ЯК НОВІТНІЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВЕКТОР ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА	89
В.О. Кудлай	
СИСТЕМА КЕРУВАННЯ ДОКУМЕНТАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ФОРМ КОМУНІКАЦІЇ.....	92
Л.С. Прокопенко	
МІЖНАРОДНІ БІБЛІОТЕЧНІ ОРГАНІЗАЦІЇ І БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНА ОСВІТА: ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЗДОБУТКИ.....	102
О.В. Шевченко	
ДЕТЕРМІНАНТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ В ГАЛУЗЕВОМУ ДОКУМЕНТОЗНАВСТВІ УКРАЇНИ.....	113
Г.В. Сілкова	
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	118
О.М. Збанацька	
БІБЛІОГРАФІЧНА ЕВРИСТИКА: ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	130
Т.Є. Курченко	
ЕЛЕКТРОННІ ВИСТАВКИ ТА ВІРТУАЛЬНІ ЕКСКУРСІЇ ЯК УМОВА ДОСТУПУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЦИФРОВОЇ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ НА САЙТАХ ОБЛАСНИХ КРАЄЗНАВЧИХ МУЗЕЇВ УКРАЇНИ.....	134
С.В. Савченко, О.В. Михайлюк	
ДОКУМЕНТ: ФОРМА, СОДЕРЖАНИЕ, СИМВОЛ И УГРОЗА. О ПРОБЛЕМАХ РЕФОРМИРОВАНИЯ ДЕЛОПРОИЗВОДСТВЕННОЙ СФЕРЫ.....	138
О.А. Сивак, Д. Тімотіна	
НОВІ СФЕРИ ВИКОРИСТАННЯ БАЗ ДАНИХ.....	148
Л.В. Божук	
ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ І СЕРВІСИ ІНТЕРНЕТ В РОБОТІ АРХІВІВ УКРАЇНИ.....	160
С.В. Литвинська	
РОЛЬ ВЕБ-ПОРТАЛУ «АРХІВИ УКРАЇНИ» У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОМУНІКАЦІЙНОГО КАНАЛУ З ВЕБ-САЙТАМИ	

АРХІВНИХ УСТАНОВ УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖЖЯ.....	172
В.Ю. Сікорська, О. Білецька	
ОРГАНІЗАЦІЯ ЕФЕКТИВНОГО ДОКУМЕНТООБИГУ НА ПІДПРИЄМСТВІ (НА ПРИКЛАДІ ОБ'ЄДНАНОГО ТРУДОВОГО АРХІВУ СЕЛИЩНОЇ ТА СІЛЬСЬКИХ РАД КРИВООЗЕРСЬКОГО РАЙОНУ).....	182
Л.Є. Ященко	
ІНФОГРАФІЧНИЙ ФОРМАТ ПРЕДСТАВЛЕННЯ ВИВІДНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В АНАЛІТИЧНОМУ ДОКУМЕНТІ ДЛЯ КЕРІВНИКА	186
О.О. Татакі, Л. Білоконь	
ДОКУМЕНТАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ (на прикладі Котовської районної адміністрації).....	191
Б.А. Жигadlo	
ПРОБЛЕМИ СЕГМЕНТАЦІЇ СТРОК ТЕКСТА МЕТОДАМИ НА ОСНОВЕ ПРОФІЛЬНОЇ ПРОЕКЦІЇ	197
Ж.В. Бабенко, М.С. Костенко	
ВЕБ-САЙТИ ВІТЧИЗНЯНИХ ВИДАВНИЦТВ ЯК ЗАСОБИ ПРОСУВАННЯ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ОРГАНІЗАТОРІВ ДИТЯЧОГО ТА ЮНАЦЬКОГО ЧИТАННЯ.....	202
Д.Д. Татакі	
НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОСЛУГ (на прикладі офіційного сайту м. Одеси).....	213
О.О. Баюш	
ІНТЕГРАЦІЯ ЯК КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ	218
Л.А. Чередник, Я. Савик, В. Рокітянська	
АНАЛІЗ МІСЦЯ І РОЛІ ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМУНІКАЦІЙ У СУЧАСНОМУ СВІТІ	222
Л.І. Комерзан	
АВТОМАТИЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ ДОКУМЕНТАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИРОДООХОРОННИХ УСТАНОВ.....	228
Н.П. Філіппова	
ДОКУМЕНТНІ РЕСУРСИ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ В СТРУКТУРІ ВЕБ-САЙТУ МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ.....	232
З. Караберова	
ДОКУМЕНТОЗНАВЧА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ	239

Д.М. Слободяник
СИСТЕМА ДОКУМЕНТІВ В ПОЛІГРАФІЧНІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ ЯК
ОБ'ЄКТ ДОКУМЕНТОЗНАВЧОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....243

С. Казека
ДОКУМЕНТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕКЛАМНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
РЕГІОНАЛЬНИХ ТЕЛЕКАНАЛІВ МІСТА МАРІУПОЛЬ
(на прикладі ТРКК "Сигма" та МТВ).....245

А. Мелюс, Л. Васічкіна
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ
СИСТЕМ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ В УКРАЇНІ..... 248

О. Кірова
ДОКУМЕНТНІ ПОТОКИ З ПИТАНЬ РЕЛІГІЙНОГО РОЗВИТКУ
ЕТНІЧНИХ ГРОМАД ПІВНІЧНОГО ПРИАЗОВ'Я.....253

КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В.В. Хорольский
ОСОБЕННОСТИ СОБЫТИЙНЫХ PR-ТЕХНОЛОГИЙ
В ПРОСТРАНСТВЕ ПОСТМОДЕРНИСТСКИХ
КОМУНІКАЦІЙ258

О.П. Василенко
ПЕРСПЕКТИВИ РЕКЛАМНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ261

Е.А. Зверева
АДАПТАЦІЯ РОССІЙСКОГО РЫНКА ЖУРНАЛОВ
К РЕАЛИЯМ ЦИФРОВОЙ ЭПОХИ: КОМУНІКАТИВНЫЕ
СТРАТЕГИИ ВЕДУЩИХ ИЗДАТЕЛЬСКИХ ДОМОВ270

С.М. Мельник
ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ
У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ
І ПРАКТИКА PR».....282

С.П. Мельник
О СПЕЦИФИКЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МИФООБРАЗОВ В
АГИТАЦИОННО-ПРОПАГАНДИСТСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ
(на примере мифологического манипулирования)288

К. Іванюк, Ю.А. Грушевська
ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО КОМУНІКАЦІЙНОГО
МЕДІА-ПРОЕКТУ «ВІДЧУЙ СИЛУ ЗМІН» В ОДЕСІ:
АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ292

А.О. Бессараб	
МЕДІАВІСТАВА ЯК НОВИЙ СПОСІБ КОМУНІКАЦІЇ ЧИТАЧА ТА АВТОРА.....	297
Л.А. Чередник	
ДІЛОВА КОМУНІКАЦІЯ ЯК ВАЖЛИВА УМОВА УСПІШНОГО БІЗНЕСУ.....	301
Н.І. Масі	
«МОЛОДІЖНА КОМУНІКАЦІЙНА КУЛЬТУРА»: ТЕОРЕТИЧНЕ ОСМИСЛЕННЯ ПОНЯТТЯ	308
О.О. Татакі	
МОДЕЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОГО ПРОСТОРУ ЯК ПРИКЛАДНИЙ МЕТОД ІНФОРМАЦІЙНОЇ АНАЛІТИКИ	315
В.В. Лавренюк, П. Богданова, І. Стецура	
МИСТЕЦТВО ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ: СПОСОБИ ВПЛИВУ НА СПІВРОЗМОВНИКА.....	321
Н.Г. Кутузова	
ОРАТОРСКОЕ ИСКУССТВО ПРЕПОДАВАТЕЛЯ ВУЗА.....	326
В.О. Бабіна	
ПОЛІТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ДЕМОКРАТИЧНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	328
С.П. Мельник, Й. Компаниец	
О ХАРАКТЕРЕ ОТОБРАЖЕННЯ СОБЫТИЙ СОВРЕМЕННЫМИ УКРАИНСКИМИ МАСС-МЕДИА (на примере контент-анализа информационных сообщений украинских телеканалов).....	333
І.Ю. Антоненко	
ГЕНДЕРНИЙ ЧИННИК ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОВЕДІНКИ.....	339
Б.Г. Шевченко	
КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА: ПРЕДМЕТ, СПОСОБИ, ПРОЦЕСИ.....	343
В.Ю. Сікорська, М. Марараш	
ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ СТВОРЕННЯ САЙТІВ.....	345
В. Цвігуненко	
ОСОБЛИВОСТІ ПРОСУВАННЯ ДРУКОВАНИХ ВИДАНЬ.....	348
Д. Пустовских	
АКТУАЛЬНОСТЬ ТЕЛЕМАРКЕТИНГА КАК ИНСТРУМЕНТА МАРКЕТИНГОВЫХ КОММУНИКАЦИЙ.....	353
А. Алексеева, М. Астрашенок	
СУЧАСНІ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЇ У СУСПІЛЬСТВІ.....	357

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

О.Є. Гомотюк

"ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНУ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ"
ЯК НАВЧАЛЬНИЙ КУРС361

Н.Н. Чурсин

ГУМАНИТАРНЫЕ АСПЕКТЫ СТАНДАРТИЗАЦИИ СОДЕРЖАНИЯ
ОБРАЗОВАНИЯ В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ.....365

І.Ю. Мельник

НОВІ ІТ-РІШЕННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ.....375

О.К. Романова, Н. Мадарьяга

ОБУЧЕНИЕ ИНОСТРАННЫХ МАГИСТРОВ ТЕХНИЧЕСКИХ
УНИВЕРСИТЕТОВ ОФИЦИАЛЬНО-ДЕЛОВОМУ
СТИЛЮ РЕЧИ.....378

Т.Ф. Коляда-Березовська, І. Карлінг, В. Резванова

ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ: АЛГОРИТМ
ПРОГНОЗУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ.....381

Н.В. Бородіна

ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СТВОРЕННІ
WEB-САЙТІВ ВНЗ387

С.М. Шевченко

ВІДЕО-ЛЕКЦІЯ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ
У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ390

С.В. Аверіна

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ КРОСКУЛЬТУРНИХ КОМУНІКАЦІЙ
СТУДЕНТАМИ-ДОКУМЕНТОЗНАВЦЯМИ У КУРСІ
«СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ»393

М.Д. Мартенчук

ТВОРЧА ОСОБИСТІСТЬ У ВИМІРАХ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ
ОСВІТИ: ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ.....395

Т.А. Лугова, М.Г. Якубовська

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ АВТОМАТИЗАЦІЇ РОБОТИ З ДОКУМЕНТАМИ
НА КАФЕДРАХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....399

Л.Н. Пронина

МОТИВАЦИОННЫЕ АСПЕКТЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИКТ
ПРИ ОБУЧЕНИИ РУССКОМУ ЯЗЫКУ ИНОСТРАННЫХ
СТУДЕНТОВ.....408

Л.В. Печкурова, Р.И. Ус

ОБУЧЕНИЕ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ ТЕХНИЧЕСКИХ ВУЗОВ
РЕФЕРИРОВАНИЮ И АННОТИРОВАНИЮ НАУЧНЫХ
СТАТЕЙ.....410

Е.В. Иванова, Н.В. Тумбураки	
ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАТИВНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК РЕСУРС САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ И ТВОРЧЕСКОЙ РАБОТЫ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ.....	415
Т.В. Лишневская	
ПРОЕКТНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В СПЕКТРЕ МЕТОДОВ ОБУЧЕНИЯ РКИ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ИНФОРМАЦИОННО- КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ.....	420
О.А. Сивак, Ю.С. Литвин	
АПАРАТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	422
А.Н. Куц	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В СОВРЕМЕННЫХ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ УСЛОВИЯХ.....	425
В.І. Рибак	
ВОЛОДІННЯ ТЕХНІКОЮ ПОСТАНОВКИ ЗАПИТАНЬ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ПЕДАГОГА.....	429
Салех Аль Асвад	
СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ МЕТОДОВ СТРУКТУРИРОВАНИЯ ИНФОРМАЦИИ В УЧЕБНОМ ПРОЦЕССЕ.....	432
К. Белоус	
3D ТЕХНОЛОГИИ В ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА СТУДЕНТОВ	436

ЛІНГВІСТИЧНА КОМПЕТЕНЦІЯ ЗА ФАХОМ

О.А. Коваленко, І.В. Кравець	
ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ МОВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ “УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ”	442
Хельга Герич, С.М. Мельник	
РОЛЬ ОСОБИСТОСТІ ВИКЛАДАЧА В ІНТЕНСИФІКАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ.....	447
Neil Allison, М.Г. Якубовська	
НАВЧАЛЬНИЙ ТЕКСТ: КОМУНІКАТИВНИЙ, ЛІНГВІСТИЧНИЙ, ЛІНГВОДИДАКТИЧНИЙ АСПЕКТИ.....	454

М.Ф. Кравченко, Г.Е. Присовская ОБУЧЕНИЕ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ РУССКОМУ ЯЗЫКУ НА НАЧАЛЬНОМ ЭТАПЕ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ОБУЧАЮЩИХ КОМПЬЮТЕРНЫХ ПРОГРАММ (ОКП)	467
В.В. Горбань, О. Милькович СЕМАНТИЧЕСКАЯ ДЕРИВАЦИЯ НА СЛУЖБЕ ИДЕОЛОГИЧЕСКОГО ВОЗДЕЙСТВИЯ В ПОЛИТИЧЕСКОМ ИНТЕРНЕТЕ.....	473
Л.С. Колодіна ВІРТУАЛЬНА ОСОБИСТІСТЬ У СУЧАСНОМУ КОМУНІКАТИВНОМУ ПРОСТОРИ: ПИТАННЯ МОВНОЇ НОРМИ.....	477
В.В. Лавренюк РОЗВИТОК ФАХОВОГО МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ).....	482
О.О. Панькевич РОЛЬ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ» (на прикладі Web-Quest).....	487
С.Л. Брайченко ЖІНОЧІ ІМЕНА-ФАВОРИТИ У СУЧАСНІЙ СУСПІЛЬНІЙ ОЦІНКІ МЕШКАНЦІВ ОДЕЩИНИ.....	497
В.В. Горбань, Ю. Саранина ЯЗЫКОВАЯ ИГРА КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ ЯЗЫКОВОЙ ДОГАДКИ НА ЗАНЯТИЯХ РКИ.....	500
Ф.К. Гутиева, Г.И. Курова СПЕЦКУРС «МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАНИЯ РКИ» В СИСТЕМЕ ПОДГОТОВКИ МАГИСТРОВ И СПЕЦИАЛИСТОВ.....	506
А.Э. Казак, Л.М. Семенюк ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ НАПРАВЛЕННОСТЬ ПРОЦЕССА ОБУЧЕНИЯ РУССКОМУ ЯЗЫКУ КАК ИНОСТРАННОМУ НА ПРОДВИНУТОМ ЭТАПЕ	508
Л.Б. Зукіна, О.С. Зінченко ВЧИТИСЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЕФЕКТИВНО.....	512
Л.І. Біловус МОВНОЦЕНТРИЧНИЙ АСПЕКТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ США.....	516

ФІЛОСОФІЯ І СУСПІЛЬСТВО: ПРОБЛЕМИ КОМУНІКАЦІЇ

- Г.О. Нестеренко, Н.В. Отрох
ІНДИВІДУАЛЬНО-ХАРАКТЕРОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТУДЕНТІВ-
ДОКУМЕНТОЗНАВЦІВ: ДОСВІД ЕМПІРИЧНОГО АНАЛІЗУ.....528
- В.Ю. Жарких
ПРОБЛЕМА ГАРМОНІЗАЦІИ КРОССКУЛЬТУРНЫХ
ІНТЕРАКЦІЙ.....532
- Ю.Ю. Боднарчук
МУЛЬТИКУЛЬТУРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ У СИСТЕМІ
МІЖНАРОДНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:
ІСТОРІЯ НАУКОВОГО ФОРМУВАННЯ.....534
- В.Т. Ополев
КАНАЛЫ СОЦИОКУЛЬТУРНОЙ ТРАНСЛЯЦИИ СПЕЦИАЛЬНЫХ
ЗНАНИЙ И ИХ МЕТОДОЛОГИЧЕСКАЯ СПЕЦИФИКА.....548
- І.М. Чістякова, Т.О. Чернов
ІНСТИТУЦІЙНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ553
- В.П. Кубко
СУТНІСТЬ ГЕНДЕРНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ
ВИЩИХ ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....556
- С.А. Березовский
КРЕАТИВНОСТЬ ЛИЧНОСТИ СТУДЕНТА
КАК ЧЕЛОВЕКА-РЕШАТЕЛЯ СОВРЕМЕННОСТИ560
- Н.М. Рибка
ЧИТАННЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ РІЗНОВИД
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ564
- С.І. Коляда
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ПРОЦЕСУ
ДІАЛОГОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ567
- І.А. Янушевич
ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНІЧНА
РЕВОЛЮЦІЯ.....572
- О.В. Гегечкорі, Л.П. Непипенко
ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ
ПРОБЛЕМИ КОНСОЛІДАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА.....576
- Л.В. Левченко
КУЛЬТУРНЫЕ И ЦЕННОСТНЫЕ ОСНОВАНИЯ ПЕРЕХОДА
К СОВРЕМЕННОЙ НАУКЕ.....579

О.А. Сивак, А. Влас ИНФОРМАЦИОННО – КОММУНИКАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ И ТРАНСФОРМАЦИЯ СИСТЕМЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ БЕЗОПАСНОСТИ.....	581
Т.А. Лугова, О. Ткаченко ІСТОРИОГРАФІЯ УКРАЇНСЬКИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ЇХНЄ МІСЦЕ В ТИПОЛОГІЇ КОНЦЕПЦІЙ Ф. УЕБСТЕРА.....	591
А.Н. Марченко САМООТРЕЧЕНИЕ КАК МИРОВОЗЗРЕНЧЕСКАЯ ОСНОВА ЖУРНАЛИСТА.....	595
Албакуш Аймен ВИРТУАЛЬНАЯ РЕАЛЬНОСТЬ: МЕТАФОРА СОВРЕМЕННОГО ОБЩЕСТВА	603
Алшикх Мохамед Абдуссалам Хабиб КОМПЬЮТЕРНЫЕ СИМУЛЯЦИИ: КИБЕРПРОТЕЗ ОБЩЕСТВА.....	607
Хуиюй Чжоу ОСОБЕННОСТИ ПАРТИЙНОГО СТРОИТЕЛЬСТВА В КИТАЙСКОЙ НАРОДНОЙ РЕСПУБЛИКЕ.....	610
К. Прилуцкий СОЦИАЛЬНО-ЦЕННОСТНЫЙ ПОТЕНЦИАЛ РЕГУЛИРОВАНИЯ КОММУНИКАТИВНЫХ ПРОЦЕССОВ В ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ КОЛЛЕКТИВАХ	613
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	615

ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ: АНАЛІТИКА, ДЕФІНІЦІЇ, ІННОВАЦІЇ

УДК 379/004.9

В.Г. Спрінсян

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ МІЖНАРОДНОГО ПРОЕКТУ «ІНФОРМАЦІЙНА ОСВІТА ТА ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ХХІ СТОЛІТТЯ»: ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ЗА 2008-2015 РР.

У статті викладено результати аналітичного дослідження здобутків вітчизняних і зарубіжних науковців, представлених у міжнародному проекті «Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології ХХІ століття».

Ключові слова: міжнародний проект, інформаційно-аналітичний документ, інформаційна освіта, професійно-комунікативні технології.

Конференція – це захід, на якому обговорюються наукові питання, набуті в процесі розвитку людства, які сприяють піднесенню інтелектуального і морального потенціалу суспільства. Поєднання внутрішньонаукових та екстранаукових факторів призводить до ускладнення структури та змісту інформаційних потреб науковців, що безпосередньо впливають на розвиток інформаційної освіти в Україні.

Для кожного колективу вчених видання наукових праць – це загальний підсумок його наукової діяльності. Нами проведено дослідження щодо організації та впровадження в життя міжнародного наукового проекту кафедри документознавства та інформаційної діяльності Одеського національного політехнічного університету «Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології ХХІ століття» за результатами видання матеріалів щорічної Міжнародної науково-практичної конференції за вісім років (2008-2015 рр.).

До збірників увійшли статті, тези доповідей вітчизняних та зарубіжних науковців, в яких розглядаються актуальні проблеми кола наук з соціальних комунікацій, інноваційних технологій, освітньої та інформаційної галузей. Збірники конференцій покликані актуалізувати набуте за багато років наукове знання та зробити його доступним для спеціалістів інформаційної сфери, викладачів, аспірантів, студентів та ін.

Об'єктивним свідомством про великий обсяг виконаної наукової роботи за восьмирічний період є проведене аналітичне дослідження, результати якого представлено в таблиці та діаграмах:

МІЖНАРОДНІ БІБЛОТЕЧНІ ОРГАНІЗАЦІЇ І БІБЛОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНА ОСВІТА: ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЗДОБУТКИ

Стаття присвячена вивченню основних напрямів та результатів діяльності Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій і закладів (IFLA) та Європейської асоціації з бібліотечної освіти та досліджень (EUCLID) у сфері бібліотечно-інформаційної освіти

Ключові слова: бібліотечно-інформаційна освіта, міжнародне бібліотечне співробітництво, Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій і закладів, Європейська асоціація з бібліотечної освіти та досліджень, BOBCATSSS.

Необхідність інтеграції України у європейський та світовий освітній і науковий простір сьогодні актуалізує питання модернізації концептуальних засад вітчизняної вищої освіти, зокрема, запровадження нової парадигми навчання – студентоцентрованого навчання, в основу якого покладено компетентнісний підхід до побудови та реалізації освітніх програм; розроблення і впровадження нової структури вищої освіти, стандартів нового покоління, навчальних програм; забезпечення якості вищої освіти і науки шляхом розвитку незалежної системи забезпечення якості вищої освіти; розширення академічної мобільності, академічної, кадрової, організаційної та фінансово-економічної автономії вищих навчальних закладів тощо.

Прийняття нового Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.) також ставить на порядок денний пошук спільних рішень практичних проблем удосконалення існуючої практики визнання дипломів та надання цій процедури більшої прозорості і кращої відповідності сучасному стану вищої освіти, чинним міжнародним стандартам.

У цьому контексті особливої уваги набуває вивчення зарубіжного досвіду бібліотечно-інформаційної освіти. Відзначимо, що хоча сьогодні вирішення нових завдань і проблем галузевої освіти і є нагальним питанням вітчизняної науки і практики, а провідні науковці та знані фахівці у сфері бібліотечно-інформаційної освіти (Н.А. Бачинська [1], В.В. Загуменна [2], Н.М. Кушнарєнко, Т.В. Новальська, А.А. Соляник [6] та ін.) активно висвітлюють ці питання у публікаціях та пропонують для обговорення на різноманітних фахових зібраннях, теоретичні напрацювання і практичний досвід міжнародних професійних організацій

з питань бібліотечно-інформаційної освіти, на жаль, не є об'єктом пильної уваги вітчизняних науковців [3-5].

Безперечно, важливим чинником, що стримує такі дослідження, є відсутність вітчизняних фахівців з провідних вищих навчальних закладів серед членів структурних підрозділів міжнародних професійних організацій, у межах компетенції яких є питання фахової освіти. Можливо, перші кроки у вирішенні цього завдання вже зроблено: красномовним свідченням посиленої уваги бібліотечної громадськості до сучасного стану вітчизняної бібліотечно-інформаційної освіти стало заснування у березні 2015 р. у структурі Української бібліотечної асоціації Секції з бібліотечно-інформаційної освіти.

Метою даної роботи є висвітлення змісту основних проєктів одного з найавторитетніших світових форумів міжнародного співробітництва освітян бібліотечно-інформаційної галузі – Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій і закладів (IFLA), а також регіонального фахового об'єднання – Європейської асоціації з бібліотечної освіти та досліджень (EUCLID) і визначення можливостей використання їх результатів у вітчизняній практиці.

Увага до проблем бібліотечно-інформаційної освіти в рамках IFLA має давні традиції та потужні напрацювання. З перших років існування федерації у її структурі функціонували підрозділи, пов'язані з бібліотечною освітою, зокрема, з 1928 р. діяв спеціальний підкомітет [12]. Сьогодні у цьому напрямі працює Відділ підтримки бібліотечної професії, який складається із семи секцій, п'яти робочих груп, в рамках яких проводяться відповідні дослідження, обмін ідеями, досвідом, освітніми програмами та стандартами, реалізуються три Стратегічні програми IFLA [8].

Ще 1973 р. було засновано Секцію освіти і підготовки кадрів, яка у відділі є найстарішою. Основною метою її діяльності визначається сприяння покращенню якості бібліотечної освіти у всьому світі та підвищенню академічного статусу професії шляхом міжнародного визнання кваліфікаційних характеристик бібліотечних кадрів [4, 144].

Наразі особливий інтерес фахівців зосереджено на питаннях всебічного поліпшення рівня бібліотечно-інформаційної освіти у всьому світі, зміцнення зв'язків між фундаментальною освітою та безперервним професійним розвитком бібліотечних фахівців; пильна увага приділяється проблемам бібліотечної освіти у країнах, що розвиваються; вивчається процес реалізації міжнародних директив у відповідності до кваліфікаційних вимог, укладених секцією впродовж останніх років, розробляються засади реалізації рівноцінності та прозорості освіти,

міжнародного визнання дипломів національних бібліотечно-інформаційних освітніх закладів тощо [8].

Проекти Секції освіти і підготовки кадрів сприяють розвитку співпраці між викладачами, роботодавцями, представниками професійних об'єднань та відповідних органів державної влади, надаючи можливість обговорення нагальних проблем бібліотечно-інформаційної освіти і обміну відповідним досвідом.

У межах всієї федерації секція працює як консультативний орган з питань, пов'язаних із бібліотечно-інформаційною освітою.

Програма діяльності Секції освіти і підготовки кадрів сьогодні визначає такі її основні завдання:

- гармонізація академічного і професійного статусу освітян бібліотечно-інформаційної сфери;
- розробка рекомендацій щодо забезпечення рівноцінності професійної освіти в різних країнах світу і нострифікації дипломів;
- підтримка поточного показника освітніх бібліотечно-інформаційних проектів і програм, закладів, центрів безперервної освіти, а також національних освітніх стандартів у галузі;
- забезпечення мультикультурних принципів IFLA;
- поширення інформації про інноваційні освітні програми і творчі методики викладання у бібліотечно-інформаційних вищих школах;
- розробка професійних рекомендацій щодо інтеграції знань, навичок і компетенцій як у традиційних, так і у дистанційних освітніх бібліотечно-інформаційних програмах;
- сприяння розвитку і поширенню культури наукових досліджень проблем бібліотечно-інформаційної освіти;
- проведення Конкурсу студентських наукових робіт IFLA тощо [8].

Важливим здобутком секції є робота над «Керівництвом з професійних бібліотечних/інформаційних програм». Цей документ був розроблений ще 1976 р. та оновлений – 2000 р. [6].

Основоположні засади «Керівництва» потребували перегляду і нової редакції з метою включення матеріалів, пов'язаних з розробкою сучасних освітніх програм і навчальних планів, орієнтованих на оновлення змісту бібліотечно-інформаційної освіти, яке б адекватно відображало зміни у діяльності бібліотечно-інформаційних служб XXI ст. У 2012 р. шляхом тісної співпраці з партнерами з інформаційного і культурного секторів, такими як архіви, музеї, різноманітні інформаційно-аналітичні служби і центри тощо, «Керівництво з професійних бібліотечних/інформаційних програм» було оновлено.

У матеріалах відображені рекомендації щодо розробки, удосконалення освітніх програм і навчальних планів, орієнтованих на оновлення змісту бібліотечно-інформаційної освіти. Зокрема, визначені місця, цілі, завдання, планування й оцінка бібліотечно-інформаційних освітніх програм; охарактеризовані вимоги до їх основних складових, зокрема, до обов'язкових і варіативних складових навчальних планів («ядро» і «корисні елементи»), до навчальних закладів в цілому та професорсько-викладацького складу і студентів зокрема; акцентується увага на важливості інформаційної підтримки, розвитку бібліотек навчальних закладів та інших ресурсів. Окремо розглядаються управлінські, фінансові та організаційні аспекти освітнього процесу у бібліотечно-інформаційних вишах [11].

Від 1977 р. і до цього часу об'єктом постійної уваги Секції освіти і підготовки кадрів є робота над проблемами визнання рівноцінності дипломів і міжнародної нострифікації наданих кваліфікацій [8]. Так, у 2003 р. на конференції у м. Берлін (Німеччина) секцією був започаткований проєкт, спрямований на дослідження діяльності з визначення якості професійної освіти у різних країнах світу.

Вивчення спеціальної літератури, стандартів та анкетування 160 бібліотечно-інформаційних вищих навчальних закладів із 45 країн світу показали, що процедура акредитації переважно здійснюється уповноваженими органами державної влади (64%), національними професійними об'єднаннями (14%), роботодавцями, випускниками або міжнародними експертами (до 20%).

Дослідження також виявило, що процес оцінювання якості освіти відбувається, як правило, у чотири етапи:

- 1) періодична зовнішня оцінка освітнього процесу (раз на два – п'ять років);
- 2) самоаналіз;
- 3) безпосереднє відвідання об'єкта зовнішніми експертами;
- 4) оцінювання на основі оприлюднення звітів про діяльність навчального закладу [13].

У процесі реалізації проєкту було також встановлено, що найпоширенішими у світі є три моделі визначення забезпечення якості бібліотечно-інформаційної освіти:

- орієнтація на освітню програму (76%),
- орієнтація на освітній процес (64%) та
- орієнтація на результати навчання (52%).

Представниками секції виявлено, що показниками ефективності й якості навчання найчастіше є зміст і ресурсна база освітнього процесу. Зокрема,

100% респондентів назвали розробку і зміст освітніх програм і навчальних планів найважливішим показником якості. Інші показники стосуються оцінки результатів навчання, якості професорсько-викладацького складу (наприклад, професійного досвіду, академічної освіти, внеску у професійний розвиток тощо), продуктивності науково-дослідної роботи, цінової політики на освітні послуги, організації культурно-дозвілєвої роботи у рамках освітньої програми, міжнародної діяльності, роботи допоміжного персоналу тощо [13].

З 2009 р. Секцією освіти і підготовки кадрів розробляються «Міжнародні керівні принципи для рівноцінності і взаємовизнання кваліфікацій бібліотечно-інформаційних спеціалістів». У цьому документі, зокрема, визначена «необхідність розробки відповідних критеріїв, стандартів, норм і процедур з метою 1) забезпечення прозорості; 2) стимулювання взаємодії між бібліотечно-інформаційними школами; 3) сприяння міжнародній співпраці для забезпечення якості бібліотечно-інформаційних освітніх програм» [14]. Визнаючи потужний досвід у цьому напрямі, IFLA взяла на себе ініціативу розробки вказаної програми для професійної світової спільноти.

Варто відзначити ще один із здобутків Секції освіти і підготовки кадрів IFLA у розвитку галузевої освіти. Йдеться про укладання вже третього видання довідника з бібліотечної, архівної та інформаційної освіти «World Guide to Library, Archive and Information Science Education» (Мюнхен, 2007), в якому подано інформацію більше ніж про 900 університетів та інших навчальних закладів світу, більше 1500 освітніх галузевих програм. У виданні представлені адреси і контактні дані, інформація про викладачів, студентів, зміст програм, їх тривалість, умови прийому і навчання, ціни на навчання, можливості вишівських бібліотек, технічні засоби, дистанційне навчання тощо.

Цікавим напрямом роботи, що значно сприяє розвитку з багатьох причин достатньо гострого для вітчизняної освітньої і наукової практики питання академічної мобільності студентів, є організація і проведення під егідою Постійного комітету Секції освіти і підготовки кадрів конкурсу на Премію IFLA за найкращу студентську роботу з бібліотекознавства. 2015 р. Постійний комітет Секції вже восьме координуватиме цей захід.

Завданням конкурсу є щорічне заохочення студентів бібліотечних спеціальностей до наукової роботи шляхом підготовки дослідження в межах теми поточного Всесвітнього бібліотечного та інформаційного конгресу IFLA. Подібна акція сприяє поширенню знань про федерацію серед студентів, надає можливість взяти участь у Конгресі, готує і спонукає їх до майбутньої діяльності в організації. У конкурсі можуть

взяти участь студенти будь-якої країни світу, які навчаються для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра або магістра. Студентські дослідження надаються в ті секції, напрямам діяльності яких відповідає тематика роботи, або у Секцію освіти і підготовки кадрів [8].

Отже, досвід діяльності та результати проектів Секції освіти і підготовки кадрів IFLA свідчить про те, що ця організація робить значний внесок у розбудову галузевої освіти і дійсно є авторитетним міжнародним форумом, який надає світовій громадськості потужну платформу для співпраці. У європейському просторі здійснює свою діяльність Європейська асоціація з бібліотечної освіти та досліджень (European Association for Library & Information Education and Research – EUCLID) як незалежна регіональна неурядова некомерційна організація. Головною метою EUCLID як органу, який представляє європейські інтереси у сфері бібліотечно-інформаційної освіти і науки, є сприяння міжнародному співробітництву у цьому напрямі.

У розвиток своєї місії EUCLID ставить такі цілі:

- сприяти обміну студентами між країнами-членами організації, розвиваючи їх академічну мобільність;
- заохочувати обмін представниками професорсько-викладацького складу між країнами-членами асоціації;
- просувати кроки щодо взаємовизнання освітніх програм і навчальних планів або їх частин;
- розвивати багатостороннє співробітництво у бібліотечно-інформаційних дослідницьких проектах;
- активізувати співробітництво з іншими глобальними і регіональними міжнародними бібліотечними організаціями;
- забезпечувати обмін інформацією щодо діяльності з розвитку освітніх програм, навчальних планів та наукових досліджень;
- допомагати в організації різноманітних зустрічей з тем, що входять до сфери компетенції організації;
- надавати всебічну підтримку членам організації у їх професійній діяльності;
- офіційно репрезентувати асоціацію у різноманітних міжнародних та європейських органах;
- розбудовувати інші напрями діяльності у цілях організації;
- організовувати належне ведення архіву документації асоціації та своєчасне і якісне видання її Бюлетеня [9].

Членами EUCLID можуть бути вищі навчальні заклади країн Європи, які працюють у сфері бібліотечно-інформаційної освіти. Подібні навчальні заклади з інших регіонів світу, а також бібліотеки або асоціації

можуть брати повноцінну участь у діяльності організації, але їх категорія членства не передбачає обрання до складу Правління EUCLID.

Правління є тим органом, який здійснює керівництво діяльністю асоціації. Воно складається з 5-7 членів, включаючи Голову та представників різних географічних регіонів Європи. Правління і Голову обирає Рада, котра формується кожні три роки і є найвищим органом асоціації. Кожна установа-член EUCLID направляє до Ради свого представника, який може бути переобраний ще на один термін. Правління збирається щонайменше двічі на рік і здійснює керівництво асоціацією у період між засіданнями Ради. У межах компетенції Правління є розподіл обов'язків між скарбником, секретарем, редактором Бюлетеня. Сьогодні Правління EUCLID очолює Serap Kurbanoglu (, а до його складу входять представники Іспанії, Нідерландів, Німеччини, Франції, Чехії та Швеції [15].

EUCLID була заснована 1991 р. Установча конференція пройшла у м. Штутгарт (Німеччина) 5-6 жовтня 1991 р. У її роботі взяли участь представники 29 закладів з 14 країн, а саме: Бельгії, Великої Британії, Данії, Естонії, Іспанії, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, Угорщини, Фінляндії, Франції, Швейцарії та Швеції. Під час цієї зустрічі, зокрема, було запропоновано назву новоутвореної організації, визначено її статус, обрано керівний склад, який повинен представляти різні частини Європи. Так, першим головою EUCLID став Ole Harbo (Королівська школа бібліотечно-інформаційних наук у Копенгагені, Данія) – представник Північної Європи. Tom Wilson (Західна Європа), Merce Bosch Rou (Південна Європа), Geza Fulop (Східна Європа) та Peter Vodosek (Центральна Європа) утворили Правління асоціації [15].

У нинішній термін діяльність EUCLID визначається Стратегією і Планом дії, прийнятих 2014 р. Згідно з цим документом Правління EUCLID, обране у січні 2014 р., до 2016 р. планує таке:

«Стратегічний план:

- сприяти дослідженням у сфері бібліотечно-інформаційної освіти та публікації їх результатів, зокрема, щодо новітніх освітніх програм і навчальних планів;
- заохочувати співпрацю та створення корпоративної мережі, зокрема, організовувати заходи, які б створювали можливість спільних зустрічей для обговорення розвитку, викликів і рішень, які стосуються бібліотечно-інформаційної освіти в Європі;
- підтримувати і розвивати співпрацю з членами асоціації, партнерськими інституціями та іншими асоціаціями та організаціями, такими як iSchools,

ЮНЕСКО, IFLA, EBLIDA, ALISE, національними професійними асоціаціями тощо.

План дій:

1. Кількісне розширення членства: як за рахунок поновлення та продовження участі в роботі тих, хто вже є членом організації, так і залучення нових представників бібліотечно-інформаційних навчальних закладів та факультетів. Також передбачається розширення членства від установ поза межами Європи, так само як і організацій, які підтримують освітні та дослідницькі проекти в галузі, як наприклад, окремі бібліотеки та асоціації.

2. Проведення такої діяльності:

- започаткування та організація Міжнародної конференції з бібліотечно-інформаційної освіти (планується проводити раз на два роки). Перша конференція запланована на 2016 р. з нагоди відзначення 25-ої річниці EUCLID. Передбачається публікація матеріалів конференції й очікується, що ця зустріч ефективно сприятиме перегляду засад бібліотечно-інформаційної освіти в Європі, необхідність чого вже зараз є очевидною;
- розвиток бази даних учасників EUCLID;
- створення електронного архіву матеріалів конференцій.

3. Поліпшення діяльності з інформування про EUCLID шляхом оновлення дизайну, вдосконалення та оновлення вебсайту асоціації, публікації Бюлетеня EUCLID двічі на рік та розширення його розповсюдження; публікації щорічних звітів, протоколів засідань структурних підрозділів на сторінках вебсайту організації для забезпечення прозорості діяльності; проектування логотипу для створення інституційної ідентичності EUCLID.

4. Продовження різнобічної підтримки BOBCATSSS.

5. Розвиток ефективних комунікаційних стратегій для членів організації.

6. Забезпечення прозорості фінансового управління асоціацією» [10].

Одним із напрямів діяльності EUCLID є вручення нагороди *BOBCAT Award*, що представляє найвищі досягнення та повагу до професіоналів, які зробили значний видатний внесок у розвиток і просування бібліотечно-інформаційної освіти у Європі. Офіційно ця нагорода була інституційована рішенням Правління 2006 р. З того часу вручається щорічно під час церемонії закриття Симпозіуму BOBCATSSS.

BOBCATSSS – це щорічний симпозіум, який за сприяння EUCLID проводять студенти, що навчаються на бібліотечно-інформаційній спеціальності у європейській вишав. Кожного року симпозіум відбувається в іншій країні. Планування і реалізація, як щодо змістовного наповнення, так і управління симпозіумом в цілому, повністю

покладається на студентські команди під керівництвом професорсько-викладацького складу. Студенти несуть відповідальність за кожен аспект організації заходу – від маркетингу та фінансування до логістики і управління процесами підготовки матеріалів симпозиуму.

Цільовою аудиторією симпозиуму є інформаційні спеціалісти, бібліотечно-інформаційні навчальні заклади та факультети, дослідники, бібліотекарі та студенти. BOBCATSSS є унікальним місцем зустрічі майбутніх фахівців з професіоналами сьогодення.

Назва BOBCATSSS є акронімом, який відображає перші літери (англійською мовою) європейських міст, університети яких ініціювали проведення симпозиуму у 1993 р.: Budapest, Oslo, Barcelona, Copenhagen, Amsterdam, Tampere, Stuttgart, Szombathely and Sheffield. Впродовж наступних років до них приєдналися студенти з Анкари, Берліна, Братислави, Бурса, Варшави, Задара, Кракова, Любляни, Москви, Осієка, Парми, Порто, Потсдама, Праги, Риги, Софії, Таллінна, Торуня, Харкова [7].

У розвиток однієї з пріоритетних цілей EUCLID, спрямованої на просування міжнародної співпраці європейських бібліотечно-інформаційних навчальних закладів, з 2014 р. асоціацією започатковано ще одну премію. *Internationalization Award* у розмірі €500 вручатиметься навчальним закладам, які зробили значний внесок у розбудову міжнародної співпраці впродовж останніх двох років. У такий спосіб асоціація сподівається надати підтримку тим ініціативам, що вже діють, та стимулювати нові [15].

Отже, у сучасних умовах, коли у нашій державі гостро стоять питання «реформування системи і змісту бібліотечної освіти (підготовки і перепідготовки) відповідно до міжнародних освітніх стандартів та кваліфікаційних вимог, збільшення обсягів підготовки бібліотечних фахівців за державним замовленням; створення сприятливих умов (фінансових, соціальних) для залучення випускників навчальних закладів, молодих спеціалістів до роботи у бібліотеках; розвитку системи безперервної бібліотечної освіти на основі центрів підвищення кваліфікації бібліотечних фахівців різних систем і відомств, впровадження нових форм сертифікованого підвищення кваліфікації, включаючи дистанційне навчання» [3, с. 12] важливим завданням є вивчення і впровадження міжнародного позитивного досвіду у вітчизняну практику.

Саме міжнародні бібліотечні організації мають потужний освітній потенціал для галузі, який дозволяє створювати умови для формування гнучких освітніх траєкторій і вирівнювання доступу до якісної освіти на

всіх рівнях освітньої системи. Включення України у систему цих проектів повинно стати вкладом у подальшу демократизацію суспільства, а також сприяти посиленню позиції людини в професійній діяльності.

Список використаних джерел

1. Бачинська Н.А. Бібліотечна освіта в країнах Європи / Н.А. Бачинська // Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції до 75-річчя заснування Національної історичної бібліотеки України (м. Київ, 2-3 жовтня 2014 року) / редкол. : Скорохатова А.В. (голова редкол.), Кисельова В.П., Маньковська Р.В [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 13-16.
2. Загуменна В.В. Концептуальна модель підготовки сучасного бібліотечно-інформаційного фахівця / В.В. Загуменна // Вісн. Книжк. палати. – 2001. – № 2. – С. 20-21.
3. Прокопенко Л.С. На шляху до рівноцінності, прозорості і визнання дипломів: ІФЛА і бібліотечно-інформаційна освіта [Електронний ресурс] / Л.С. Прокопенко // V Львівський бібліотечний форум «Бібліотек@ – відкритий світ»: зб. матеріалів / Укр. бібл. асоц. ; редкол. : В.С. Пашкова, В.В. Загуменна, І.О. Шевченко, Я.Є. Сошинська, О.В. Васильєв. – Електрон. вид. – Київ : УБА, 2014. – С. 55-57.
4. Прокопенко Л.С. Основні напрями діяльності Відділу ІФЛА «Освіта та наукові дослідження» / Л.С. Прокопенко // «Соціальні комунікації в стратегіях формування суспільства знань»: у 2 ч. : матеріали міжнар. наук. конф., Харків, 26-27 лют. 2009 р. / [ред. кол. В.М. Шейко та ін.]. – Харків : ХДАК, 2009. – Ч. 2. – С. 144-146.
5. Прокопенко Л.С. Питання бібліотечно-інформаційної освіти і підготовки кадрів у проектах ІФЛА / Л.С. Прокопенко // Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції до 75-річчя заснування Національної історичної бібліотеки України (м. Київ, 2-3 жовтня 2014 року) / редкол. : Скорохатова А.В. (голова редкол.), Кисельова В.П., Маньковська Р.В [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 129-132.
6. Соляник А.А. Культуроцентрическая модель модернизации высшего библиотечно-информационного образования / А.А. Соляник // Вісн. Харків. держ. акад. культури : спецвипуск 40 : зб. наук. пр. – Харків : ХДАК, 2013. – С. 31-41.
7. BOBCATSSS [Electronic resource] / EUCLID : European Association for Library&Information Education and Research. – Electronic data. – [S. 1, 2015]. – Mode of access : Wide World Web : URL : <http://euclid-lis.eu/events/bobcatsss>. – Eng. – The title from the screen. – Bibliographic description based on 15 May 2015.

8. The Education and Training Section [Electronic resource] / The International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA). – Electronic data. – [S. l., 2014]. – Mode of access : Wide World Web : URL : <http://www.ifla.org/VII/s23/index.htm>. – Eng. – The title from the screen. – Last update : 23 June 2014.
9. EUCLID Mission [Electronic resource] / EUCLID : European Association for Library&Information Education and Research. – Electronic data. – [S. l., 2015]. – Mode of access : Wide World Web : URL : <http://euclid-lis.eu/about/mission>. – Eng. – The title from the screen. – Bibliographic description based on 15 May 2015.
10. EUCLID Strategic&Action Plan [Electronic resource] / EUCLID : European Association for Library&Information Education and Research. – Electronic data. – [S. l., 2015]. – Mode of access : Wide World Web : URL : <http://euclid-lis.eu/about/strategic-action-plan>. – Eng. – The title from the screen. – Bibliographic description based on 15 May 2015.
11. Guidelines for Professional Library/Information Educational Programs – 2012 [Electronic resource] / K. Smith, G. Hallam, S.B. Ghosh ; IFLA's Education and Training Section. – Electronic data. – [S. l., 2014]. – Mode of access : Wide World Web : URL : <http://www.ifla.org/files/assets/set/publications/guidelines/guidelines-for-professional-library-information-educational-programs.pdf>. – Eng. – The title from the screen. – Last update : 23 June 2014.
12. Harbo O. Development of the Profession: a history of the IFLA Section for Education & Training from 1974 to 2003 [Electronic resource] / O. Harbo, R. Bowden ; IFLA's Education and Training Section. – Electronic data. – [S. l., 2014]. – Mode of access : Wide World Web : URL : <http://www.ifla.org/publications/development-of-the-profession-a-history-of-the-ifla-section-for-education-training-from>. – Eng. – The title from the screen. – Last update : 3 February 2014.
13. Tammaro A.M. Report on quality assurance models in LIS programs IFLA Education and training Section December 2005 [Electronic resource] / A.M. Tammaro ; IFLA's Education and Training Section. – Electronic data. – [S. l., 2014]. – Mode of access : Wide World Web : URL : http://www.ifla.org/files/assets/set/s23_Report-OA-2005.pdf. – Eng. – The title from the screen. – Last update : 5 October 2012.
14. Weech T. International Guidelines for Equivalency and reciprocity of Qualifications for LIS Professionals. Draft guidance document for transparency, equivalency and recognition of qualifications [Electronic resource] / T. Weech, A.M. Tammaro ; IFLA's Education and Training Section. December 30, 2009. – Electronic data. – [S. l., 2014]. – Mode of access : Wide

World Web : URL : <http://www.ifla.org/files/assets/set>. – Eng. – Last update : 5 October 2012.

15. What is EUCLID? [Electronic resource] / EUCLID : European Association for Library&Information Education and Research. – Electronic data. – [S. 1., 2015]. – Mode of access : Wide World Web : URL : <http://euclid-lis.eu/about/what-is-euclid>. – Eng. – The title from the screen. – Bibliographic description based on 15 May 2015.

Статья посвящена изучению основных направлений и результатов деятельности Международной федерации библиотечных ассоциаций и учреждений (IFLA) и Европейской ассоциации по библиотечному образованию и исследованиям (EUCLID) в сфере библиотечно-информационного образования.

Ключевые слова: библиотечно-информационное образование, международное библиотечное сотрудничество, Международная федерация библиотечных ассоциаций и учреждений, Европейская ассоциация по библиотечному образованию и исследованиям, BOBCATSSS.

The article is devoted to the study of basic directions and results of (IFLA) and European Association for Library&Information Education and Research (EUCLID) activity in the field of library and information science education.

Keywords: library and information science education, library cooperation, European Association for Library&Information Education and Research, BOBCATSSS.

УДК 007:304:002:005.73

О.В. Шевченко

ДЕТЕРМІНАНТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ В ГАЛУЗЕВОМУ ДОКУМЕНТОЗНАВСТВІ УКРАЇНИ

Проаналізовані основні ключові позиції щодо місця торговельної документації в комунікаційному середовищі галузевого документознавства України.

Ключові слова: торговельна документація, комерційна галузь, галузеве документознавство України.

Актуальність теми полягає в тому, що для розуміння місця і значення торговельної документації в сучасному галузевому документознавстві України необхідно визначити її змістову складову в документно-